

Hemangiomen en wijnvlekken

Wat is een hemangioom en wat is een wijnvlek?

Een hemangioom is een goedaardige, rode of paarse zwelling van bloedvaten in de huid. Hemangiomen ontwikkelen zich kort na de geboorte. Een hemangioom groeit in een beperkt tijdsbestek uit tot een bult door vermeerdering van kleine bloedvaatjes. Uiteindelijk wordt een hemangioom langzaam kleiner en verdwijnt na een aantal jaren vanzelf.

Een wijnvlek (naevus flammeus, capillaire malformatie) is een goedaardige aangeboren vaatafwijking in de huid. Deze afwijking is al bij de geboorte zichtbaar en wordt gekenmerkt door uitgezette, paars-rode bloedvaatjes. Het is een vlek en geen zwelling. Er is geen sprake van groei door vermeerdering van bloedvaatjes. Het is dus geen hemangioom. Wijnvlekken worden tegenwoordig capillaire malformaties genoemd.

Hoe ontstaat een hemangioom of wijnvlek?

Het is niet precies bekend hoe hemangiomen en wijnvlekken ontstaan.

Wat zijn de verschijnselen?

Een hemangioom begint vaak als een lichtrode of een wat bleke vlek, waarin na enige weken rode stippen of kleine bloedvaatjes zichtbaar worden. In de eerste levensmaanden is er groei, waardoor zich een paars-rode zwelling of plek ontwikkelt. Oppervlakkig in de huid gelegen hemangiomen worden eerst steeds roder en kunnen zich daarna gaan verdikken. Dit wordt ook wel een 'aardbeivlek' genoemd. Dieper in de huid gelegen hemangiomen worden vaak wat later zichtbaar en zijn blauwachtig van kleur. Afhankelijk van de grootte zijn zij wel of niet verdikt. Ook kan het om een combinatie gaan. De kleur en de zwelling kunnen variëren wanneer een kind huilt. Ook bij blootstelling aan bijvoorbeeld koude verandert het hemangioom van kleur en wordt dan vaak meer paarsblauw. Hemangiomen worden uiteindelijk altijd weer kleiner en verdwijnen vanzelf, hoewel dat vele jaren kan duren (zie bij vooruitzichten). De meeste hemangiomen stoppen na ongeveer zes maanden met groeien, maar ze kunnen tot twaalf maanden of soms zelfs tot achttien maanden blijven groeien. De kleine hemangiomen groeien gewoonlijk maar weinig en langzaam. De hemangiomen die groot worden en snel groeien doen dat vooral in de eerste vier maanden. Is een hemangioom verdwenen, dan kunnen restafwijkingen overblijven (zie: wat zijn de vooruitzichten?).

Het komt voor dat een hemangioom aan het oppervlak kapot gaat. Hierdoor kan het hemangioom wat gaan bloeden en kan een wond ontstaan die meestal langzaam geneest.

Een wijnvlek is een roze tot paarse verkleuring. Een wijnvlek is aanwezig bij de geboorte en groeit mee met de leeftijd. Bij de geboorte ziet de vlek er vaak vlak en roze uit, maar op oudere leeftijd kunnen de bloedvaatjes nog meer uitzetten waardoor de wijnvlek donkerder en dikker wordt. Een wijnvlek zal nooit spontaan verdwijnen.

Hoe wordt de ziekte vastgesteld?

Of er een hemangioom is, is in het begin niet altijd even gemakkelijk vast te stellen. Vaak wordt de plek aangezien voor een beurse plek van de bevalling, een ooievaarsbeet of wijnvlek. Maar zodra de plek begint te groeien, is er geen twijfel. In enkele gevallen is het nodig om een stukje weefsel (biopt) af te nemen. Een wijnvlek is direct na de geboorte duidelijk herkenbaar.

Wat is de behandeling?

Behandeling van een hemangioom is meestal niet nodig. Een hemangioom kan behandeld worden met een bètablokker (propranolol) in de vorm van druppels op het hemangioom of het drinken van een drankje. Behandeling met propranololdruppels die op het hemangioom gesmeerd worden, is mogelijk bij vooral vlakke oppervlakkige hemangiomen. Dit gebeurt in overleg met uw arts.

Behandeling met propranolol in drankvorm is slechts in speciale omstandigheden nodig, namelijk:

- als het hemangioom rondom de ogen, neus of mond ligt en daardoor het zicht of de ademhaling bedreigt.
- Als er een wond in het hemangioom ontstaat
- Als het hemangioom kan leiden tot ernstige blijvende cosmetische schade.

Chirurgische behandeling wordt tegenwoordig heel weinig gedaan, maar kan soms wel gebeuren als tijdens de groeifase bijvoorbeeld een oog bedreigd wordt en andere behandeling niet aanslaat.

Een wijnvlek kan behandeld worden door laserbehandeling met de vaatlaser. De wijnvlek wordt behandeld met licht van een bepaalde golflengte, dat goed door bloed wordt opgenomen en niet door de rest van de huid. De opgenomen lichtenergie wordt in warmte omgezet. Zo ontstaat in de bloedvaten een hoge temperatuur, waardoor ze verschrompelen. Als de door laser veroorzaakte beschadiging is genezen, zijn er minder bloedvaten overgebleven. Daardoor is de rode kleur van de wijnvlek opgebleekt. De laserbehandeling moet meerdere keren worden herhaald voordat een goed resultaat is bereikt.

Een kleine wijnvlek kan soms door een plastisch chirurg worden verwijderd. Er bestaan ook camouflagetechnieken, waarmee de afwijking door het aanbrengen van make-up vrijwel onzichtbaar kan worden gemaakt. Een daarin gespecialiseerde huidtherapeute kan hierbij adviseren en vertellen hoe dat moet.

Wat kunt u zelf nog doen?

Als uw kind een hemangioom heeft, zijn er enkele dingen waar u op moet letten. Als een hemangioom een groot gedeelte van het gezicht beslaat of rond het oog, op de neuspunt, in het oor, op de lippen, in hals/ nek of bij de anus zit, is het verstandig met de huisarts te gaan praten. Doe dat ook als er een wond ontstaat in een hemangioom. Een hemangioom onder op de rug, ter plaatse van de wervelkolom, moet verder onderzocht worden. Hierbij kan sprake zijn van een 'open ruggetje'. Als op de huid meer dan vijf hemangiomen voorkomen, zal eveneens verder onderzoek nodig zijn. In dergelijke gevallen kan ook sprake zijn van hemangiomen in inwendige organen, vooral in de lever, maar dit is zeer zeldzaam.

Wat zijn de vooruitzichten?

De meeste hemangiomen blijven nog enige tijd onveranderd aanwezig als ze zijn volgroeid, maar na verloop van tijd beginnen ze kleiner te worden. Het hemangioom wordt dan aan het oppervlak minder rood, dof en krijgt pleksgewijs een enigszins grijze kleur. De eerste tekenen daarvan treden gewoonlijk op na 12 tot 18 maanden, soms gebeurt dit al in het eerste jaar. Er zijn hemangiomen die voor het 5de levensjaar volledig zijn verdwenen, maar bij de meeste duurt het langer.

Als algemene regel wordt wel 'de 10 procent per jaar regel' gehanteerd. Dat wil zeggen dat 50% van de hemangiomen is verdwenen op de leeftijd van 5 jaar, 70% op de leeftijd van 7 jaar en 90% op de leeftijd van 9 jaar.

Er bestaat een kans dat als het hemangioom is verdwenen een litteken achterblijft. Dat kan er uitzien als een dunne, slappe huid, als verwijde bloedvaatjes of als een uitstulping van de huid. Bij de grotere hemangiomen - vooral in het gezicht - kan op latere leeftijd een plastisch-chirurgische ingreep nodig zijn om het resterende litteken te verfriaaien.

Een wijnvlek zal nooit spontaan verdwijnen. In de loop der tijd kan de wijnvlek donkerder van kleur en dikker worden.

Meer informatie over hemangiomen en wijnvlekken vindt u bij HEVAS:

Patiëntenvereniging voor Hemangiomen en Vasculaire malformaties (www.hevas.eu). HEVAS richt zich op voorlichting, lotgenotencontact en belangenbehartiging voor ouders van kinderen met hemangiomen of vasculaire malformaties en voor patiënten met vasculaire malformaties. Ook voor informatie over zeldzamere vormen van wijnvlekken en syndromen waarbij wijnvlekken voorkomen verwijzen wij naar de site van HEVAS.

Heeft u vragen?

Heeft u nog vragen, aarzel dan niet en stel ze aan uw behandelend dermatoloog of verpleegkundige. Op werkdagen kunt u contact opnemen met de polikliniek dermatologie: 0413 - 40 19 29 / route 020.

Bron: Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie (NVDV)

Bovenstaande informatie is geschreven samen met artsen en (gespecialiseerd) verpleegkundigen van de genoemde afdeling(en). De afdeling communicatie & patiëntenvoorlichting verzorgt de eindredactie van deze folder.

Heeft u vragen en/of opmerkingen over deze folder? Belt u dan met de genoemde afdeling(en) of stuur een e-mail naar PatiëntService, psb@bernhoven.nl.

Bernhoven

Nistelrodeseweg 10
5406 PT UDEN

Postbus 707
5400 AS UDEN

T: 0413 - 40 40 40
E: communicatie@bernhoven.nl
I: www.bernhoven.nl

Ga naar
www.zorgkaartnederland.nl

Code: Datum gewijzigd: woensdag 18 maart 2020